

Trender och Prognoser om utbildning och arbetsmarknad (ToP)

2011

UF0515

Innehåll

0	Allmänna uppgifter	2
0.1	Ämnesområde	2
0.2	Statistikområde	2
0.3	SOS-klassificering	2
0.4	Statistikansvarig	2
0.5	Statistikproducent	2
0.6	Uppgiftsskyldighet	2
0.7	Sekretess och regler för behandling av personuppgifter	3
0.8	Gallringsföreskrifter	3
0.9	EU-reglering	3
0.10	Syfte och historik	3
0.11	Statistikanvändning	3
0.12	Uppläggning och genomförande	3
0.13	Internationell rapportering	4
0.14	Planerade förändringar i kommande undersökningar	4
1	Översikt	5
1.1	Observationsstorheter	5
1.2	Statistiska målstorheter	5
1.3	Utfloeden: statistik och mikrodata	8
1.4	Dokumentation och metadata	8
2	Uppgiftsinsamling	9
2.1	Ram och ramförfarande	9
2.2	Urvalsförfarande	9
2.3	Mätinstrument	9
2.4	Insamlingsförfarande	9
2.5	Databeredning	9
3	Statistisk bearbetning och redovisning	10
3.1	Skattningar: antaganden och beräkningsformler	10
3.2	Redovisningsförfaranden	10
4	Slutliga observationsregister	11
4.1	Produktionsversioner	11
4.2	Arkiveringsversioner	11
4.3	Erfarenheter från senaste undersökningsomgången	11

0 Allmänna uppgifter

0.1 Ämnesområde

Ämnesområde:

Utbildning och forskning samt arbetsmarknad

0.2 Statistikområde

Statistikområde:

Analyser och prognoser om utbildning och arbetsmarknad

0.3 SOS-klassificering

Tillhör (SOS):

Statistiken ingår i Systemet för Sveriges officiella statistik men är inte klassad som officiell statistik.

För undersökningar som ingår i Sveriges officiella statistik gäller särskilda regler när det gäller kvalitet och tillgänglighet, se Förordningen om den officiella statistiken (2001:100).

0.4 Statistikansvarig

Myndighet/organisation:

SCB

Postadress:

Box 24 300, 115 81 Stockholm

Besöksadress:

Karlavägen 100

Kontaktperson:

Stefan Vikenmark, Eric Hellsing,
Inger Huggare

Telefon:

08-506 943 78, 08-506 943 16
respektive 08-506 948 64

Telefax:

08-506 947 72

E-post:

fornamn.efternamn@scb.se

0.5 Statistikproducent

Myndighet/organisation:

SCB

Postadress:

Box 24 300, 115 81 Stockholm

Besöksadress:

Karlavägen 100

Kontaktperson:

Stefan Vikenmark, Eric Hellsing,
Inger Huggare

Telefon:

08-506 943 78, 08-506 943 16
respektive 08-506 948 64

Telefax:

08-506 947 72

E-post:

fornamn.efternamn@scb.se

0.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001: 99).

0.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). Vid automatiserad behandling av personuppgifter gäller reglerna i personuppgiftslagen (1998:204). På statistikområdet finns dessutom särskilda regler för personuppgiftsbehandling i lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

0.8 Gallringsföreskrifter

Statistiken har personuppgifter som grund men dessa gallras i samband med att aggregat och beräkningar är genomförda.

0.9 EU-reglering

Statistiken berörs inte av någon EU-reglering.

0.10 Syfte och historik

Syftet är att beräkna framtida tillgång och efterfrågan på arbetskraft med fördelning på olika kategorier av utbildade. Detta görs bland annat genom att studera strömmarna genom utbildningssystemet och ut på arbetsmarknaden samt utbildningskravens förändringar på olika delar av arbetsmarknaden.

Analys och prognoser av detta slag har gjorts av SCB sedan 1970-talets början. De första heltäckande beräkningarna gjordes som underlag för 1968 års utbildningsutredning, U68.

Den första utgåvan av Trender och prognoser kom ut 1972 och den senaste, den tolfte utgåvan, kom 2012.

0.11 Statistikanvändning

Statistiken används av utbildningsplanerare på olika nivåer av utbildningssystemet, studie- och yrkesvägledare, utredare, forskare samt andra som arbetar med analys av utbildnings- och arbetsmarknadsområdet.

0.12 Uppläggning och genomförande

Beräkningar av den framtida tillgången och efterfrågan på arbetskraft med fördelning på olika utbildningskategorier görs i form av långsiktiga (15-25 år) beräkningar av den totala tillgången respektive efterfrågan, s.k. stock-beräkningar. Utgångspunkten i **tillgångsberäkningarna** är SCB:s register

över befolkningens utbildning 2010 och den löpande statistiken om nybörjare och examinerade/avgångna i olika former av utbildning samt SCB:s befolkningsprognos 2011. I framtidsbedömningarna inlemmas planerade förändringar inom utbildningssystemet. Vid beräkningen av det för arbetsmarknaden tillgängliga antalet utbildade har vi använt oss av relativa arbetskraftstal beräknade på uppgifter från SCB:s sysselsättningsregister för åren 2006-2008, i kombination med uppgifter från Arbetsförmedlingens register över arbetssökande 2006-2008.

Invandrarnas fördelning efter utbildning antas bli densamma som den genomsnittliga fördelning invandrarna 2004, 2006 och 2008 hade året efter invandringen enligt utbildningsregistrets migrationstabeller. Dessa tabeller omfattar även utbildningsuppgifter vid in-/utvandringstillfället som inkommit efter slutdatum för den officiella versionen av det aktuella utbildningsregistret. Utvandrarnas fördelning efter utbildning antas bli densamma som genomsnittet för dem som utvandrade 2005, 2007 och 2009 hade året före utvandringen enligt utbildningsregistrets migrations-tabeller.

För **efterfrågeberäkningarna** grundar sig prognosen över det totala antalet förvärvsarbetande på SCB:s befolkningsprognos från år 2011. Antaganden om den framtida förvärvsfrekvensens utveckling har som utgångspunkt SCB:s sysselsättningsregister 2005-2009. Fördelningen av de förvärvsarbetande på näringsgrenar i utgångsläget år 2006 hämtas också från SCB:s sysselsättningsregister.

Utifrån antaganden om bland annat demografisk förändring, skattetryck och offentliga utgifter görs en prognos över utvecklingen av antalet förvärvsarbetande uppdelat på olika näringsgrenar. Denna prognos har, på uppdrag av Prognosinstitutet, tagits fram av konsultföretaget Cambridge Econometrics.

Antagandena om den framtida yrkesfördelningen per näringsgren grundar sig på statistik från SCB:s yrkesregister för åren 2005-2009.

Antagandena om vilken utbildning de förvärvsarbetande i olika yrken förväntas ha i framtiden grundar sig på statistik från en sambearbetning av SCB:s register över befolkningens utbildning samt SCB:s yrkesregister och sysselsättningsregister för år 2009.

0.13 Internationell rapportering

Ingen internationell rapportering sker.

0.14 Planerade förändringar i kommande undersökningar

En översyn av beräkningsmodeller och antaganden görs inför varje prognosomgång.

1 Översikt

1.1 Observationsstorheter

Undersökningen omfattar hela den svenska arbetsmarknaden och avser att prognostisera tillgång och efterfrågan på arbetskraft efter utbildning, år 2010–2030.

1.2 Statistiska målstorheter

Objektgrupp		Variabel	Mått
Population	Indelning i redovisningsgrupper		
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Utbildningsgrupp	Tillgång på utbildade personer, prognos 2010–2030	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Utbildningsgrupp	Efterfrågan på utbildade personer, prognos 2010–2030.	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Utbildningsgrupp	Förvärvsarbetande 2000–2009	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Utbildningsgrupp	Tillgång 2000–2009	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning	Åldersgrupper	Ålder 1970–2050 (vart 5:e år). Prognos från 2015	Antal Andel
Sveriges folkbokförda befolkning	Inrikes och utrikes födda	Ålder, kön 2010 samt prognos 2030	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Utbildningsgrupp	Högsta utbildning 1990, 2010, 2030. Prognos 2030	Antal

Avgångna från gymnasieskolan med slutbetyg eller samlat betygsdokument	Program i gymnasieskolan	Avgångna läsåren 2006/07–2009/10 -- 2026/27–2029/30. Andel kvinnor och män läsåren 2006/07–2009/10 och 2026/27–2029/30. Prognos från 2010/11	Antal
Nyborjare vid universitet och högskolor	Kön	Nyborjare läsåren 1980/81 -- 2009/10	Antal
Examinerade vid universitet och högskolor	Kön, utbildningsinriktning	Examinerade läsåren 2000/01–2029/30. Prognos från 2010/11	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Inrikes och utrikes födda, kön, ålder (femårsklass)	Förvärvsfrekvens År 2006 och prognos 2030	Andel
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Inrikes och utrikes födda, kön, ålder (femårsklass)	Förvärvsarbetande År 2006 och prognos 2030	Antal
Förvärvsarbetande 16-74 år	Näringsgren (begränsad nivå) utbildningsnivå	Förvärvsarbetande 2009	Antal
Förvärvsarbetande 16-74 år	Näringsgren (grov nivå)	Förvärvsarbetande 1990, 2000, 2009 och prognos efterfrågan 2030	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Utbildningsgrupp	Kön, 2000, 2009 och prognos 2030	Andel
Anställda och företagare i eget AB åldern 25-64 år	Utbildningsgrupp	Kön, yrkesgrupp (SSYK3 i vissa fall SSYK4) år 2009	Andel

Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 16-74 år	Utbildningsgrupp	I arbetskraften och ej i arbetskraften efter ålder (femårsklass). 2009 och prognos 2030	Antal
Elever i årskurs 1 på gymnasiet	Gymnasieprogram	Kön	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 20-64 år	Utbildningsnivå	Kön, 1990, 2010 samt prognos 2030	Antal
Sveriges folkbokförda befolkning i åldern 20-64 år	Utbildningsnivå	Kön, ålder (femårsklass) 2010	Andel
Gymnasialt och eftergymnasialt utbildade i åldern 20-64 år	Utbildningsinriktning	Kön, 2010	Andel
Gymnasialt och eftergymnasialt utbildade i åldern 20-64 år	Utbildningsinriktning	År 2010 samt prognos 2030	Antal
Förvärvs-arbetande 16-74 år	Utbildningsnivå	Förvärvsarbetande 2000-2009 samt efterfrågan på arbetskraft 2010–2030	Antal
Förvärvs-arbetande 16-74 år 2000-2009 samt efterfrågan på arbetskraft 2010-2030	Utbildningsinriktning	Utbildningsnivå	Antal
Förvärvs-arbetande 16-74 år 2000-2009 samt efterfrågan och tillgång på arbetskraft 2010-2030	Utbildningsnivå	Utbildningsnivå	Antal

1.3 Utflöden: statistik och mikrodata

Undersökningens resulterar i beskrivande och analyserande text, diagram och tabeller. Ingen mikrodata från statistikunderlagen sparas.

1.4 Dokumentation och metadata

Statistiken är dokumenterad enligt SCB:s dokumentationssystem. Framställningen av statistikregistret och statistiken beskrivs i *Dokumentation av statistiken (SCBDOK, föreliggande dokument)*. Statistikens kvalitet beskrivs i *Beskrivning av statistiken (BaS)*. Samtliga dokumentationer finns att tillgå på SCB:s webbplats www.scb.se/UF0515. Specifierad dokumentation av beräkningsmodellen finns i publikationen *Trender och prognoser 2011* sid 141-150, ISBN 978-91-618-1556-2 (print). I samma publikation finns dokumentation av utbildningsgrupperingen sid 151-155, dokumentation av näringsgrensindelningen sid 156, dokumentation av näringsgrensindelningen sid 156 samt dokumentation av yrkesklassificeringen sid 159-161.

2 Uppgiftsinsamling

2.1 Ram och ramförfarande

Trender och Prognoser 2011 bygger på befolkningsstatistiken (RTB). Alla täckningsfel som finns i den statistiken finns med i prognosens startbefolkning och transplanterar sig över alla år. Dessa eventuella felaktigheter får också konsekvenser för de antaganden som ligger till grund för prognosen. För dokumentation av RTB, se www.scb.se/be0101.

2.2 Urvalsförfarande

Framskrivningarna baseras på totalräknad statistik.

2.3 Mätinstrument

Framskrivningarna utgår från Registret över totalbefolkningen (BE0101), Sysselsättningsregistret/RAMS (AM0207), Utbildningsregistret (UF0506) och Yrkesregistret (AM0208). Se dokumentationer för respektive register på www.scb.se/XX00 där XX00 byts ut mot respektive produktkod (t.ex. BE0101).

2.4 Insamlingsförfarande

Ej relevant, se avsnitt 2.3 *Mätinstrument*.

2.5 Databeredning

Databeredningar sammanfaller för denna statistik med skattningarna. Dokumentation av skattningarna finns redovisade i publikationen *Trender och prognoser 2011* sid 141-150.

3 Statistisk bearbetning och redovisning

3.1 Skattningar: antaganden och beräkningsformler

Dokumentation av skattningarna är för omfattande för att redovisas här men finns beskrivna i publikationen *Trender och prognoser 2011* sid 141–150.

3.2 Redovisningsförfaranden

Resultaten publiceras i den tryckta publikationen *Trender och prognoser 2011* (UF0515) och läggs också ut på SCB:s webbplats, www.scb.se/UF0515. De mest efterfrågade diagrammen finns också publicerade direkt på webben.

4 Slutliga observationsregister

4.1 Produktionsversioner

Ej relevant då inget slutregister sparas.

4.2 Arkiveringsversioner

Ej relevant då inget slutregister sparas.

4.3 Erfarenheter från senaste undersökningsomgången

Produktionsomgången följde planeringen. Inga särskilda erfarenheter finns att notera.